

بررسی بازار ارز از ابتدا تا ۱۱ تیر ماه سال ۱۳۹۸

- ❖ براساس آمارهای استخراج شده از سامانه نیما، در مجموع از ابتدای سال تا ۱۱ تیر ۱۳۹۸، بالغ بر ۵ میلیارد یورو بابت واردات، خرید ارز انجام گرفته و مجموع معاملات فروش ارز صادراتی نیز بیش از ۵ میلیارد و ۲۳۸ میلیون یورو بوده است. طی این مدت، میانگین نرخ خرید یورو در بازار ثانویه سامانه نیما معادل ۱۰ هزار و ۸۴۱ تومان و میانگین نرخ فروش یورو در بازار ثانویه نیز برابر ۱۰ هزار و ۵۹۷ تومان بوده است (جدول ۱).
- ❖ از ابتدای سال ۱۳۹۸ تاکنون (۱۱ تیر ۱۳۹۸)، بیشترین میزان معاملات خرید ارز بابت واردات و بیشترین مجموع معاملات فروش ارز صادراتی مربوط به ماه اردیبهشت بوده و به ترتیب معادل ۲ میلیارد و ۲۹ میلیون یورو و ۲ میلیارد و ۱۵۶ میلیون یورو بوده است (جدول ۱).
- ❖ با توجه به آمارها، در خردادماه سال ۱۳۹۸، نسبت به اردیبهشت ماه، مجموع معاملات خرید ارز بابت واردات با کاهش ۲۷ درصدی و مجموع معاملات فروش ارز صادراتی با کاهش ۴۲ درصدی همراه بوده است.

جدول ۱- اطلاعات مربوط به معاملات خرید و فروش ارز بابت واردات و صادرات در سامانه نیما

مجموع	از ابتدا تا یازدهم تیر ۱۳۹۸	خرداد ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	فروردین ۱۳۹۸	
۵,۰۲۱,۶۱	۵۲۱,۱۷	۱,۴۷۹,۵۴	۲,۰۲۹,۲۶	۹۹۱,۶۴	مجموع معاملات خرید ارز بابت واردات (میلیون یورو)
۵,۲۳۸,۳۱	۵۵۶,۴۴	۱,۲۵۳,۵۶	۲,۱۵۵,۶۴	۱,۲۷۲,۶۷	مجموع معاملات فروش ارز صادراتی (میلیون یورو)
۱۰۸,۴۰۸	۱۲۸,۶۳۷	۱۱۸,۰۰۱	۱۰۵,۹۱۷	۹۴,۱۲۸	میانگین نرخ خرید یورو در بازار ثانویه (ریال)
۱۰۵,۹۶۸	۱۲۸,۲۲۵	۱۱۲,۵۱۰	۱۰۲,۶۷۶	۹۴,۸۲۱	میانگین نرخ فروش یورو در بازار ثانویه (ریال)

منبع: سامانه نیما

- ❖ جدول ۲ میانگین قیمت موزون سنا برای ارزهای مختلف را براساس اسکناس و حواله ارزی^۱ نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود بین دو نرخ میانگین موزون سنا (اسکناس) و میانگین موزون سنا (حواله ارزی) و همچنین بازار ثانویه سامانه نیما تفاوت‌هایی وجود دارد. به عنوان مثال، از ابتدای تیر تا ۱۱ این ماه، میانگین نرخ فروش یورو براساس میانگین موزون سنا (اسکناس) برابر ۱۴ هزار و ۸۴۷ تومان، براساس میانگین موزون سنا (حواله ارزی) برابر ۱۲ هزار و ۶۷۶ تومان و براساس بازار ثانویه سامانه نیما نیز برابر ۱۰ هزار و ۵۹۷ تومان بوده است.

^۱ شامل معاملات حواله‌های ارزی انجام یافته در «سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما)» نیز می‌باشد.

جدول ۲- نرخ فروش ارزهای منتخب براساس میانگین موزون سنا (اسکناس و حواله ارزی) - ریال

از ابتدای تیر تا یازدهم تیر ۱۳۹۸	خرداد ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	فروردین ۱۳۹۸	ارز	
۱۴۸،۴۷۲	۱۵۲،۴۵۶	۱۶۳،۱۴۲	۱۵۳،۱۰۰	اسکناس	یورو
۱۲۶،۷۵۸	۱۲۳،۹۶۸	۱۱۳،۵۵۵	۱۱۰،۱۰۱	حواله ارزی	
۱۲۹،۰۹۷	۱۳۳،۸۰۹	۱۴۴،۷۸۱	۱۳۴،۷۷۸	اسکناس	دلار امریکا
۱۱۳،۱۱۴	۱۱۰،۱۰۳	۹۹،۱۰۶	۹۳،۵۱۷	حواله ارزی	
۳۵،۶۰۲	۳۶،۸۲۷	۳۹،۰۵۵	۳۷،۰۴۰	اسکناس	درهم امارات
۳۱،۰۹۵	۳۰،۲۵۹	۲۷،۸۰۵	۲۶،۰۸۳	حواله ارزی	
۱۹،۶۰۱	۲۰،۳۸۴	۲۱،۵۹۳	۲۰،۹۴۰	اسکناس	یوان چین
۱۵،۸۳۸	۱۵،۹۳۵	۱۴،۸۱۰	۱۳،۲۸۵	حواله ارزی	
۱،۹۴۲	۱،۹۸۵	۲،۱۰۵	۲،۰۰۵	اسکناس	روپیه هند
۱،۵۳۲	۱،۵۰۲	۱،۳۶۴	۱،۲۱۲	حواله ارزی	
۲۳،۵۱۶	۲۳،۹۳۸	۲۵،۱۲۷	۲۵،۲۱۵	اسکناس	لیبر ترکیه
۱۷،۲۳۹	۱۷،۶۳۹	۱۷،۶۶۹	۱۶،۵۲۷	حواله ارزی	

منبع: میانگین موزون سنا- بانک مرکزی ج.ا.ا.

❖ جدول ۳، روند اختلاف بین میانگین فروش یورو در بازار ثانویه سامانه نیما و میانگین موزون سنا (اسکناس) را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود، در فروردین ۱۳۹۸ تفاوت دو نرخ مزبور نزدیک به ۶۰۰۰ تومان در هر یورو یعنی حدود ۶۲ درصد بوده که در خرداد ماه به ۴ هزار تومان و ۳۶ درصد کاهش یافته است. طی یازده روز تیر ماه هم تفاوت مزبور به حداقل خود طی مدت مورد بررسی یعنی ۲ هزار تومان و حدود ۱۶ درصد رسیده است. اگرچه روند کاهشی تفاوت دو نرخ در جهت نزدیک سازی آنها، اقدامی مثبت بوده ولی لازم است توجه شود که اولاً طی دوره از ابتدای سال تا ۱۱ تیر ماه، تقریباً نرخ ارز اسکناس بازار سنا، تغییری نداشته و ثانیاً تفاوت ۱۶ درصدی دو نرخ در شرایط فعلی هم، همچنان بالا و قابل توجه است و می‌تواند زمینه ساز استمرار تقاضای کاذب برای ارز و غیرشفاف شدن درآمدهای ارزی کشور باشد. لذا ضرورت دارد کاهش واقعی دو نرخ و یکسان سازی آن، مورد توجه و پیگیری مسئولان ارزی کشور باشد.

جدول ۳- اختلاف میانگین نرخ فروش یورو در سامانه نیما و موزون سنا (اسکناس)

از ابتدا تا یازدهم تیر ۱۳۹۸	خرداد ۱۳۹۸	اردیبهشت ۱۳۹۸	فروردین ۱۳۹۸	
۲۰،۲۴۷	۳۹،۹۴۶،۰	۶۰،۴۶۶	۵۸،۲۷۹	اختلاف نرخ سنا و سامانه نیما (ریال)
۱۵،۸	۳۵،۵	۵۸،۹	۶۱،۵	درصد اختلاف (%)

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا- میانگین موزون سنا و سامانه نیما

❖ جدول ۴، نرخ برابری ارزها به دلار را براساس آمارهای بانک مرکزی و بлумبرگ در تاریخ ۱۱ تیر ۱۳۹۸ و ۳ جولای ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود، به غیر از روپیه هند، نرخ دلار به سایر ارزها در بлумبرگ نسبت به آمار بانک مرکزی کمتر بوده است. نرخ تبدیل دلار به یورو براساس آمار بлумبرگ برابر ۰،۸۸۷ بوده، این در حالی است که این نرخ براساس آمارهای بانک مرکزی برابر ۰،۸۶۷ بوده است. با توجه به

معاونت بررسی های اقتصادی

مقایسه آمار مزبور، بنظر می‌رسد تفاوت قابل تاملی بین نرخ تبدیل دلار به سایر ارزها در ایران و در بازارهای بین‌المللی وجود دارد که این تفاوت می‌تواند بر تعیین نرخ دلار و احتمالاً کم برآورد کردن آن هم، تاثیر داشته باشد.

جدول ۴- نرخ برابری ارزها براساس آمار بانک مرکزی و بلومبرگ

بانک مرکزی ^۳	بلومبرگ ^۲	
۰,۸۶۷۰	۰,۸۸۷۰	دلار به یورو
۳,۶۰۶۳	۳,۶۷۳۰	دلار به درهم امارات
۶,۵۸۶۶	۶,۸۸۸۴	دلار به یوان چین
۶۶,۹۶۱۱	۶۸,۸۸۷۵	دلار به روپیه هند
۵,۴۳۳۸	۵,۶۳۰۰	دلار به لیر ترکیه

منبع: میانگین موزون سنا- بلومبرگ

۲ سوم جولای ۲۰۱۹

۳ آخرین نرخ موجود مربوط به تاریخ ۱۱ تیر ۱۳۹۸- میانگین موزون سنا (اسکناس)